

Lapse kaasamise ettevalmistamine (lapsevanema meelespea)

Lapse kaasamise sisu ja olulisust selgitati Sulle lapsevanema meelespeas „Lapse kaasamine“.

MÕNED SOOVITUSED LAPSE ÄRAKUULAMISEKS ETTEVALMISTAMISEKS

Ära avalda lapsele survet! Loo lapsele võimalused eakohaselt ise otsustada, kas ta soovib olla perelepitaja juures ära kuulatud ja oma huve ning seisukohti esitada või mitte. Survestamine ei mõju lapsele hästi.

Ära survesta ka perelepitajat ega pane talle ülesandeid, nagu mida perelepitaja peaks lapsega kohtudes lapselt küsima või mis teemadel lapsega rääkima. Perelepitaja on lapse kaasamiseks professionaalselt ette valmistatud – luba tal teha oma tööd!

Ära muretse asjatult lapse võimaliku ärevuse või stressi pärast seoses eelseisva ärakuulamisega. Üldjuhul on selline lapse ärevus või stress pigem vanemate põhjustatud. Kui Sa valmistad lapse ärakuulamiseks rahulikult ette, selgitad, mis teda ootab ning rõhutada, et ärakuulamine on lapse enda huvides ja tema õigus ning võimalus olla ära kuulatud, siis pole ka ärevuseks või stressamiseks põhjust.

Uuringud näitavad, et laste kaasamine kui selline ei suurenda otseselt laste stressi. Seda teeb vanemate käitumine ja lahkkelid seoses perelepitusega üldiselt, aga ka seoses lapse ärakuulamiseks ettevalmistamisega. See võib lisaks stressile suurendada lojaalsuskonflikti. Kui vanemad ise stressavad, on suur tõenäosus, et seda teeb ka laps. Võta asja rahulikult!

Selgita lapsele, et lapse ärakuulamine perelepitaja poolt ei vabasta lapsevanemaid vastutusest kogu tekkinud olukorra ja selle paremaks ümberkorraldamise eest. Isegi kui edasise elukorralduse kokkuleppimise käigus võetakse aluseks lapse teatud konkreetsed soovid, milliseid laps vanematega jagas, kuid need ei anna hiljem oodatud tulemusi, lasub ikkagi kogu vastutus vanematel, mitte lapsel.

Kui Sulle tundub, et laps on liiga väike oma arvamuste ja soovide väljendamiseks või avaldamiseks, siis arvesta sellega, et suuline arvamusavaldus ei ole ainus kommunikatsiooni viis. Lapsed suudavad end väljendada ka kehakeeles, joonistades, mängu kaudu. Jäta see lapsega töötava perelepitaja lahendada.

Kui lapsel on erivajadused, teata nendest perelepitajat aegsasti. Erivajadused ei ole iseenesest takistuseks lapse ärakuulamisele – erivajadustega tuleb lihtsalt arvestada ja selleks ette valmistuda.

Ära „treeni“ last ütlema seda, mida Sa lapsevanemana soovid. Esiteks on see lapsele koormaks, selline olukord ei võimalda lapsel oma seisukohti vabalt väljendada ja see võib lapsele põhjustada vaimseid häireid. Teiseks võib laps tunda ennast olevat tohutu surve all ja hirmu, et teda hakatakse süüdistama või kätte maksma, kui midagi vestlusel valesti läheb. Ka sellises olukorras võib suurendada lojaalsuskonflikt.

Ära luba lapsele seda, mida lapse ärakuulamine talle anda ei saa. Nimelt ära ületähtsusta lapsele tema rolli kogu protsesses. Ära luba talle, et tema on kõige tähtsam ja tema otsustab, kuidas pere elukorraldus edaspidi toimuma saab. Lapses ei tohi tekitada liigsuure võimu tunnet ja talle ei tohi panna vastutust! Lapse ärakuulamine on esmajärjekorras lapsele võimaluse andmine olla ära kuulatud!

Kui otsustasid toetada lapse soovi perelepitajaga kohtuda ja oma mõtteid avaldada, siis see oli hea ja õige otsus, mis on lapse huvides! Nüüd tegele lapse perelepitajaga kohtumiseks ettevalmistamisega, arvestades eelkirjeldatud soovitusi!

Perelepitaja on lapsele Sinu kaudu saatnud kirja, milles kutsub last vestlusele. Ole lapsele selleks vestluseks ettevalmistamisel toeks!

Lapsele perelepituses kaasaráäkimise võimaluse pakkumine näitab austust tema vastu ja tunnustab tema seaduslikku õigust enda arvamusele. Perelepitaja saab anda lapsele vajaliku selgituse ja kinnitusi, mida vanemad pole ehk suutnud teha. Perelepitaja saab last rahustada ja normaliseerida tema tunded, mis on seotud vanemate lahkuminekuga ning kinnitada, et see pole lapse süü.

Lapse soovil tema sõnumite jagamine aitab vanematel tema vajadusi ja ettepanekuid arvestada ning praktikasse rakendada. Lapsega suheldes on võimalik hajutada ette tulnud arusaamatusi. Kohtumisel saab laps jagada oma muresid, mida vanemad ei tea, kuid mis on vanemate jaoks kergesti lahendatav, kui nad sellest teada saavad. Laps saab võimaluse rääkida ka tõsistest muredest. Lapse jaoks võib olla lihtsam rääkida empaatilise ja emotsionaalselt mitte seotud inimesega, kartmata, et tema jutt häirib või tekitab emotsioone. Perelepitaja saab aidata lapsel selgitada omi mõtteid ja ideid ning toetada teda selles, kuidas omi mõtteid vanematele väljendada.